Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/meEEB-J/22
Názov predmetu	Etnológia Európy (Balkán)
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Účasť a aktivita na hodinách 20%, seminárna práca 80%.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Priebežné hodnotenie

Nie

Záverečné hodnotenie

Účasť a aktivita na hodinách 20%, seminárna práca 80%.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Váha hodnotenia predmetu (priebežné/záverečné)

Záverečné

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: vedomosti o histórii, etnickej, náboženskej skladbe Balkánu. Cieľom kurzu je študenta oboznámiť s formovaním moderných balkánskych národov v historickej perspektíve a v kontexte

vzájomných vzťahov. Študent sa tak neoboznámi len z historickým vývojom Balkánu, ale mal by pochopiť aj súčasnú situáciu, vzťahy a vývoj balkánskych národov. 2. Zručnosti: Kurz študentom poskytne zručnosti v identifikovaní rôznych etnických procesov, ktoré budú poukázané na prípade medzietnických vzťahov na Balkáne. 3. Profesijné kompetencie: Študent absolvovaním kurzu nadobudne profesijné kompetencie využiteľné v akademickej, mimovládnej, politickej, ale aj v komerčnej sfére. 4. Prenositeľné kompetencie: Medzi ďalšie prenositeľné kompetencie získané absolvovaním kurzu patria schopnosť uvažovať v širších historických súvislostiach, analytické schopnosti, heuristika, prezentačné schopnosti a schopnosť kriticky spracovať odborné texty.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky etnologického štúdia Balkánu
2. Historické kontexty balkánskeho areálu I. (do 1914)
3. Historické kontexty balkánskeho areálu II. (1914-45)
4. Historické kontexty balkánskeho areálu III. (1945-1990)
5. Balkán ako Orient Európy: Balkanizmus v diskurzoch a percepcii Západu
6. Nábožensk á situácia na Balkáne: od zdieľaných kultov k etnickému konfliktu
7. Národné mýty a problémy etnickej identity balkánskych národov
8. Etnické konflikty na Balkáne
9. Úloha symbolov a kolektívnej pamäte v nedávnych etnických konfliktoch Balkánu
10. Etnické menšiny na Balkáne I.
11. Etnické menšiny na Balkáne II.
12. ,,Jugonostalgia“ verzus ,,európska integrácia“

Sylabus predmetu

1. Úvod do problematiky etnologického štúdia Balkánu
2. Historické kontexty balkánskeho areálu I. (do 1914)
3. Historické kontexty balkánskeho areálu II. (1914-45)
4. Historické kontexty balkánskeho areálu III. (1945-1990)
5. Balkán ako Orient Európy: Balkanizmus v diskurzoch a percepcii Západu
6. Nábožensk á situácia na Balkáne: od zdieľaných kultov k etnickému konfliktu
7. Národné mýty a problémy etnickej identity balkánskych národov
8. Etnické konflikty na Balkáne
9. Úloha symbolov a kolektívnej pamäte v nedávnych etnických konfliktoch Balkánu
10. Etnické menšiny na Balkáne I.
11. Etnické menšiny na Balkáne II.
12. ,,Jugonostalgia“ verzus ,,európska integrácia“

Odporúčaná literatúra

JEZERNIK, B. 2004: Wild Europe: The Balkans in the gaze of Western travellers. London: The Bosnian Institute. ISBN 0863569986
BAKIĆ- HAYDEN, M. 2004: National memory as narrative memory, The case of Kosovo, In. Balkan Identities: Nation and memory. London. ISBN 1-85065-659-2, s. 33-52.
BASKAR, B. 2003: Within or without?: changing attitudes towards the Balkans in Slovenia. In. Ethnologia Balkanica. ISSN Y504-3387, roč. 7, s. 195-206.
ELCHINOVA, M. 2005: Myth and redefining group boundaries in ethnic discourse: On the cases of Bulgaria and Macedonia. In Anthropology of Europe: Teaching and research. Prague Studies in Sociocultural Anthropology 3. Prague : Set out. ISBN 80-86277-45-3. s. 89-114.
JEZERNIK, B. 1999: Do some people in the Balkans have tails? In Mediterranean Ethnological Summer School. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno

antropologijo. ISBN 961-6200-93-3. s. 209-217.
JEZERNIK, B. 2007: Europeanisation of the Balkans as the Cause of its Balkanisation. In Europe and its Others: Notes on the Balkans. Ljubljana : Oddelek za Etnologijo in Kulturno Antropologijo. ISBN 978-961-237-204-0. s. 11-27.
MOČNIK, R. 1998: Balkan Orientalismus. In Mediterranean Ethnological Summer School. Vol. 2. Ljubljana : Inštitut za multikulturne raziskave. ISBN 961-90583-0-5. s. 129-158.
MURŠIČ, R. 2007: The Balkans and Ambivalence of its Perception in Slovenia: the Horror of ,,Balkanism" and Enthusiasm for its Music. In Europe and its Others: Notes on the Balkans. Ljubljana : Oddelek za Etnologijo in Kulturno Antropologijo. ISBN 978-961-237-204-s. 87-105.
RYCHLÍK, J. (ed.). 2009: Mezi Vídni a Carihradem. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7021-957-7. s. 400
RYCHLÍK, J. (ed.) 2020: Mezi Terstem a Istanbulem. Balkánské národy ve 20. století. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7601-252-3. s. 408.
SAID, E. 2008: Orientalismus. Praha: Paseka. 464 s. ISBN 978-80-7185-921-5.
STORCHOVÁ, L. 2009: Mezi Orientalismem a Orientalistikou: Diskursy alternity v knize spomínek Felixe Tauera v Istanbulu před půlstoletím. In Našinec v Oriente. Bratislava: Univerzita Komenského. ISBN 978-80-223-2643-8. s. 35-57.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský

Poznámky

Časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 56 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: príprava seminárnej práce 10 hodín